

Veel liters bloed in 'Macbeth' van Simons

THEATER

Voorstelling: Macbeth, door Toneelgroep Amsterdam ihkv het Holland Festival; regie: Johan Simons; bijgewoond: 10/06, stadsschouwburg Amsterdam. Daar nog te zien van 13 t/m 16 juni. Vanaf half augustus onder meer te zien in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag. Speellijst: www.tga.nl

Zelden zal bij een interpretatie van 'Macbeth' zoveel bloed gevloeid hebben als in de versie die regisseur Johan Simons maakte voor Toneelgroep Amsterdam en het Holland Festival. Literen vloeien er, de spelers wentelen zich erin, hun kleren zijn ervan doordrenkt. Want 'Macbeth' draait voor Simons niet om machtslust, maar om bloeddorstige moordzucht.

In het decor van Jan Versweyveld vormt een kale, vierkante vlakke het strijdperk, omzoomd door goten waarlangs het bloed weg kan lopen.

Eromheen een carré van glazen laboratoriumtafels, erachter een kleine tribune met klappstoelen waar de acteurs regelmatig toeschouwer in hun eigen verhaal zijn.

Het is even wennen: een Macbeth (bloedstollend intens vertolkt door Fedja van Huêt) in

zijn ondergoed, een hemd, een boxershirt, meer is er niet. Ook zijn vrienden Banquo (Hans

Kesting) en Macduff (Fred Goessens) en koningszoon Malcolm (Roeland Fernhout) zijn letterlijk en figuurlijk tot op hun hemd uitgekled. De enige kleur komt van de rode jurk van lady Macbeth (Chris Nietvelt). En van het bloed natuurlijk.

Niet alleen zijn spelers, ook het verhaal kleeft Simons tot op het bot uit. Gesteund door de glasheldere, aardse tekstbewerking van Koen Tachelet (naar de vertaling van Hugo Claus), haalde hij alle franje weg, tot de kern overbleef: Macbeth die – opgezweept door zijn vrouw – de koning doodt omdat de heksen (slechts stemmen in Macbeths hoofd, uitgesproken door Banquo, Macduff en Malcolm) hem het koningschap voorspeld hebben. Eenmaal zelf de kroon op het hoofd ontdekt Macbeth dat moorden verslavend is. Een voor een doodt hij ze, zijn vrienden, hun familie, hun kinderen zelfs. Voor lady Macbeth wordt de gruwel te groot, bevangen door

wroeging en waanzin maakt zij een eind aan haar leven.

Simons maakt er een sterk associatieve voorstelling van waarin geluid en stilte een

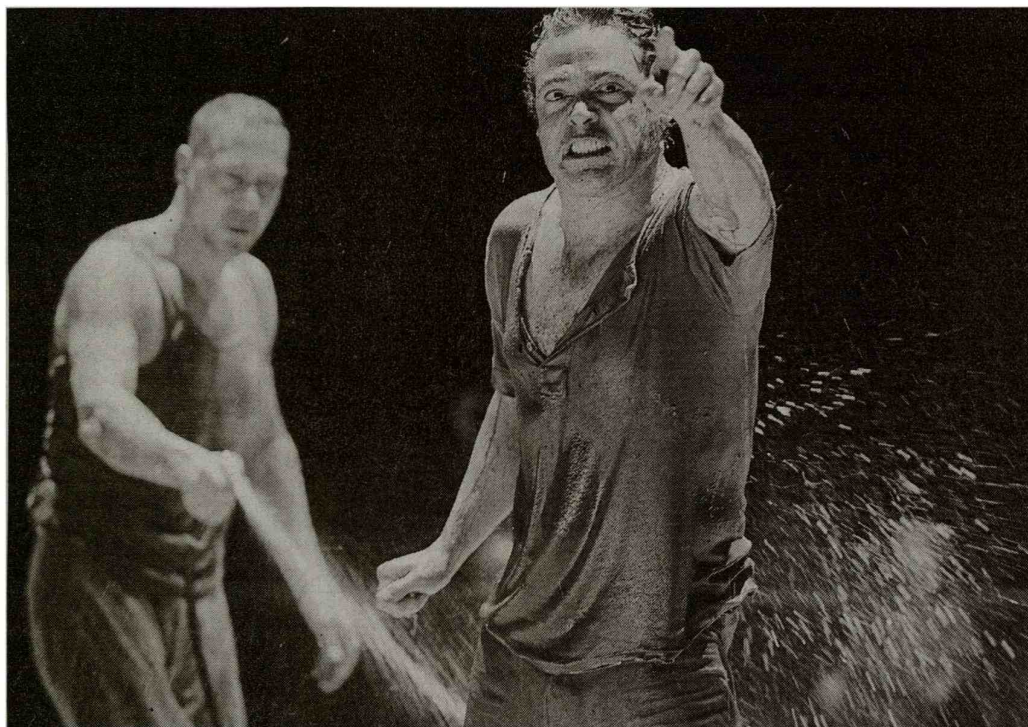
minstens zo belangrijke rol vervullen als de acteurs. Het bloed komt niet uit wonden, maar wordt aangevoerd in klinische koelboxen, in de vorm van grote plastic zakken die op het speelveld uiteen barsten. In die poel van bloed laat Simons zijn spelers sterk uitvergroot, boven de werkelijkheid uitgetild, spelen.

Van Huêt's Macbeth is grotesk en toch menselijk, een willoze marionet in het poppenspel dat leven heet, vol epileptische stuip trekkingen, een wreed kind dat zich amper bewust is van de gruwelijkheid van zijn daden. Niet eenmaal steekt hij het mes in zijn vijanden, maar tien, twintig keer, luidop in triomf meetellend.

Chris Nietvelt als Lady Macbeth is nu eens snoezig popperig, dan weer wulps verleidelijk, ze kronkelt, ze hijgt, ze wentelt zich orgastisch in het bloed dat haar man vergoten heeft, maar is pas op haar best als al die drukte weg is, als zij verteerd door wroeging haar nood fluistert.

Het is geen vrolijk wereldbeeld dat Simons zijn publiek voorhoudt. Maar wel een dat intrigeert en aan het denken zet.

SONJA DE JONG

Fedja van Huêt in 'Macbeth'.

FOTO JAN VERSWEYVELD

